

'Molens zijn het DNA van Someren'

SOMEREN - "Wat de Sint Jan voor Den Bosch is, zijn de molens voor Someren", zegt schrijver Cees Verhagen. Een boek over de (voormalige) molens in het dorp kon volgens hem en molenaar Marc van Deursen dan ook niet uitblijven. Hun boek 'Leven van en met de wind', over alle molens in Someren en in het bijzonder De Victor, wordt op zondag 5 juni in zaal Centraal gepresenteerd.

door Eveline Lamers

In zijn tuin vertelt molenaar Marc van Deursen samen met Cees Verhagen over het boek 'Leven van en met de wind'. De twee kijken uit op molen De Victor. "Ik woon hier prachtig", zegt de molenaar trots. De Victor wordt momenteel gerestaureerd. Eind oktober moeten de werkzaamheden -die in totaal bijna twee jaar duren- afgerond zijn. "Vanwege de restauratiewerkzaamheden kon ik een half jaar lang mijn hobby niet uitoefenen", zegt Van Deursen. "Dat viel niet mee. Voor mij betekent bezig zijn in de molen letterlijk uitwaaien. Even weg achter het bureau waar ik doordeweeks werk. Ik vind het heerlijk." De restauratiewerkzaamheden waren (mede) aanleiding voor het schrijven van het boek over de Somerense molens. Naast De Victor is dat momenteel nog Den Evert, bij De Donck. Ze staan beide in de rijksmonumentenlijst. "Maar voorheen had Someren zes windmolens en een watermolen in bedrijf", zegt Verhagen. "Some-

ren is echt een molendorp. Rond 1900 hadden we de meeste molens van Noord-Brabant. Je zou kunnen zeggen dat molens het DNA van Someren zijn. Nu zijn er twee over, wat relatief nog steeds veel is."

Oude foto

Zo'n anderhalf jaar geleden ontstond het idee voor het schrijven van een boek over de Somerense molens. Van Deursen: "Het begon met een oude foto van De Victor, die ik tegenkwam. Ik wilde er graag meer van weten en nam daarom contact op met heemkundekring De Vonder. Zo raakte ik in contact met Cees, die ik via mijn vader al kende." Samen kwamen ze op het idee voor een boek over alle molens in Someren. Verhagen schreef al eens eerder boeken over de geschiedenis van Someren. Alhoewel hij al met een ander exemplaar bezig was, zette hij dit tijdelijk opzij voor 'Leven van en met de wind'. Verhagen: "Er was een klik met Marc. Ik wilde dit molenboek graag maken. We hopen hierdoor molens in het dorp levendig te houden."

Hekserij

Het 120 pagina's tellende boek bestaat uit een technisch deel, de geschiedenis van de molens in Someren en 120 foto's. "Vroeger vond ik de techniek achter de molen interessant", zegt Van Deursen, die sinds zijn vijftiende meehelpt in De Victor. "Maar naarmate ik ouder word, vind ik de geschiedenis steeds boeiender." De informatie uit het techni-

De schrijvers van het boek 'Leven van en met de wind' bij molen De Victor. Links Marc van Deursen en rechts Cees Verhagen. (Foto: Frans Kläus)

'Van de verbanden tussen de Somerense molens wist ik niet'

zijn vijftiende meehelpt in De Victor. "Maar naarmate ik ouder word, vind ik de geschiedenis steeds boeiender." De informatie uit het techni-

sche gedeelte in het boek komt van Van Deursen. Verhagen hield zich vooral bezig met de geschiedenis. Anekdoten, de molenaars, restauraties; het komt allen in het boek voor. Zo komt aan het licht waar de namen van de twee Somerense molens vandaan komen, maar wordt bijvoorbeeld ook een oud volksverhaal beschreven over de voormalige watermolen in Stipdonk, bij Lierop.

Verhagen: "Daarvonden vroeger heksenvervolgingen plaats. Vrouwen die van hekserij werden beschuldigd, hield men onder water. Verdronken ze, dan waren ze geen heks. Verdronken ze niet dan waren ze het wel en werden ze alsnog vermoord." Alhoewel Van Deursen veel informatie over 'zijn' molen De Victor al kende, kwamen er toch wat zaken naar boven waar hij niets vanaf wist. "Zo waren de twee Somerense molens vroeger van dezelfde familie", zegt hij. "Van die verbanden tussen de molens heb ik nooit geweten."

'Someren had rond 1900 de meeste molens van Brabant'

merkelijke constatering. "Ik kwam enkele spreuken tegen over molens en ben deze gaan bijhouden in een bestand, zonder te weten wat ik ermee zou doen. Uiteindelijk bleken er ontzettend veel spreekwoorden over molens te zijn. Zoveel dat we bijna iedere pagina in het boek met eenje konden vullen. Ik stond er versteld van." Honderd pagina's worden dan ook afgesloten met een spreuk. Voor het boek verzaamden de twee schrijvers informatie via allerlei kanalen. Eén daarvan is de Facebook-pagina van molen De Victor, waar mensen informatie en/of

oude foto's in konden sturen. "Ook al is het boek af, insturen mag nog steeds", zegt Van Deursen.

Presentatie

Komende zondag wordt het boek in zaal Centraal in Someren gepresenteerd. Daarbij is burgemeester Alfred Veltman aanwezig. Tevens vindt de première plaats van de film die lokale omroep Siris maakte over de restauratie van molen De Victor. Aanvang 14.00 uur. Het boek is zondag bij Centraal te koop voor 15 euro. Daarna kan het boek gekocht worden bij molen De Victor aan de Kerkstraat in Someren. De molen is iedere zaterdagmiddag geopend.

Eén van de archiefphoto's in het boek: molen De Victor rond 1935.

Restauratie De Victor

Molen De Victor, in beheer van de gemeente, ondergaat sinds eind 2014 een grootscheepse restauratie. "Zo'n beetje alles is aangepakt", zegt molenaar Marc van Deursen. "Van het stucwerk tot de wieken. Laatstgenoemden zijn eraf gehaald en compleet vernieuwd. Eigenlijk is al het werk wat de komende tien jaar nodig zou zijn, nu in één keer gedaan." De totale kosten: zo'n 360.000 euro. Momenteel moet alleen het stucwerk aan de binnenzijde nog gedaan worden. Eind oktober staat afronding van de werkzaamheden gepland.

Spreuken

Al schrijvend deed Verhagen een op-